

Evaluering af DK921, Ti coronaer af regulære søpindsvin *Phymosoma*, pigge til samme og to irregulære søpindsvin, *Cyclaster suecicus* fra Dalbyover Kalkgrav, Midt Danien.

Finder: Gitte Hultén, Tordenskjoldsgade 57 3tv, 8200 Aarhus N

Findested: Dalbyover Kalkgrav mellem Randers og Hadsund. **Geologisk alder:** Coccolithkalk, Midt Danien.

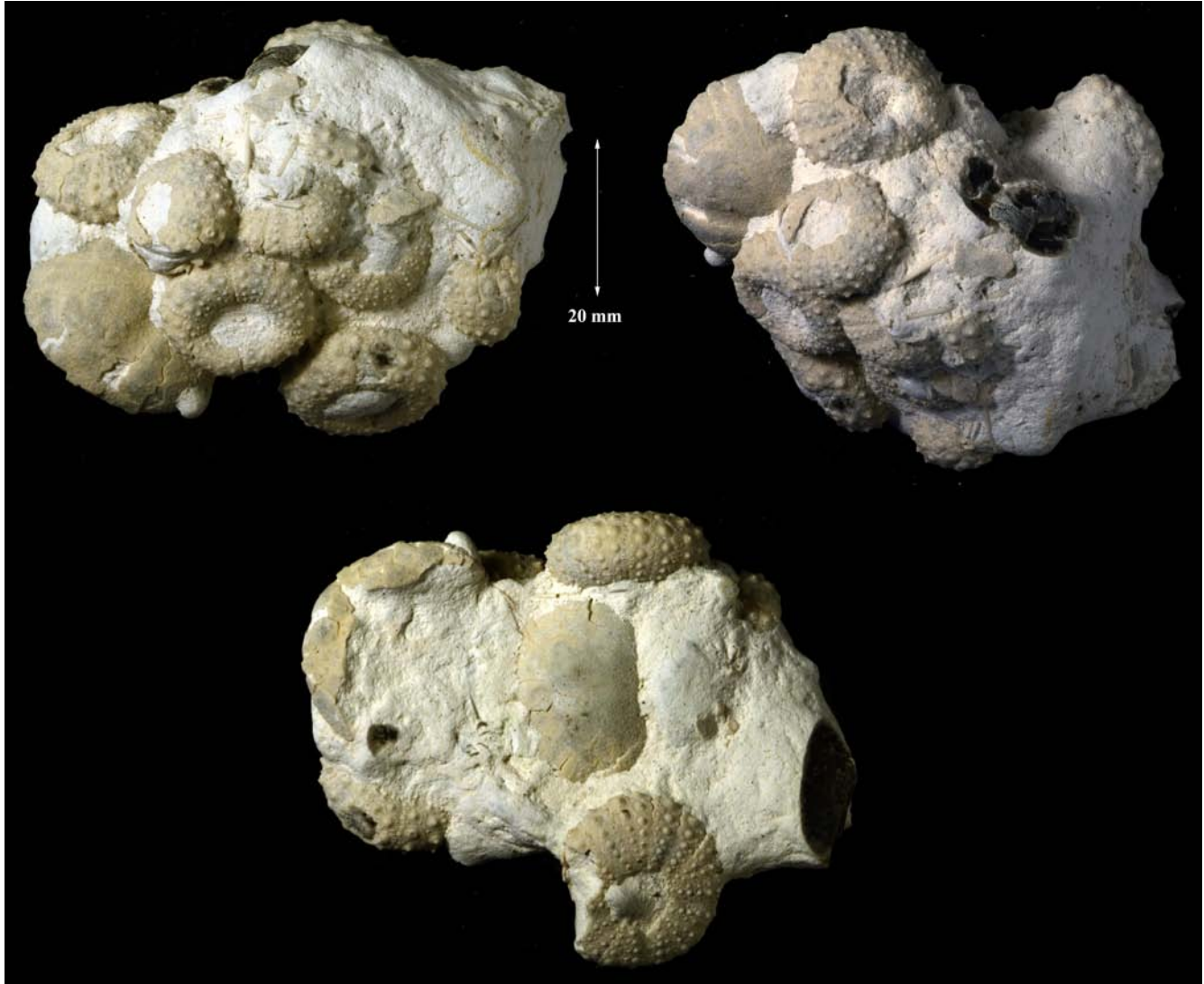

Foto: Sten L. Jakobsen, SNM (Geologisk Museum).

Beskrivelse: DK921 er en håndstykke stor blok af flint og lidt coccolithkalk, som indeholder en mængde coronaer (skaller) af både regulære og irregulære søpindsvin. De regulære består af 10 coronaer af slægten *Phymosoma*, formentlig arten *Ph. granulosum*. Der er også nogle *Phymosoma*-pigge i blokken. De irregulære søpindsvin er af "sømus-typen", *Cyclaster suecicus* (tidligere kendt som *Brissopneustes suecicus*).

Især de regulære søpindsvin er meget velbevarede, og blokken med sin overflod af søpindsvin er en virkelig udstillingsperle. Søpindsvin i nutiden lever ofte meget tæt sammen i store flokke. Når man normalt finder søpindsvin som fossiler optræder de oftest enkeltvis, da de jo dør til forskellig tid. Når de som her optræder samlet i et større antal, må det afspejle en speciel "samlet død" begivenhed, et undersøisk skred, et sammenskyl eller lignende. Der er intet, der ellers i kalkgraven i Dalbyover tyder på kraftige bundstrømme, så måske er der tale om en fælles død ved "fald" ned i et gravegangssystem eller skred eller lignende.

Bedømmelse:

DK 921 bør efter min opfattelse absolut erklæres for Danekræ. Det er altid videnskabeligt interessant at have en population fra samme tid og sted at måle på, og desuden er stykket så spektakulært flot, at det vil være værd at udstille. Og endelig går der rygter om, at kalkgraven i Dalbyover måske snart vil blive nedlagt og ophøre med at frigrave de mange søpindsvin (især *Echinocorys sulcatus*), som lokaliteten er så kendt for. Så det gælder om at sikre sig fornemt materiale i tide.

Opsøgt litteratur:

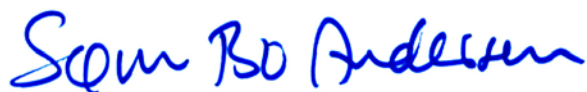
Ravn, J.P.J., 1927: De irregulære Echinider i Danmarks Kridtaflejringer. - D. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter, Naturvidensk. og Mathem. Afd. 8. Række. XI. 4.

Ravn, J.P.J., 1928: De regulære Echinider i Danmarks Kridtaflejringer. - D. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter, Naturvidensk. og Mathem. Afd. 9. Række. I. 1.

Smith, A.B. & Jeffery, C.H., 2000: Maastrichtian and Paleocene Echinoids: A key to world faunas. Special Papers in Palaeontology 63, The Palaeontological Association, London.

Aarhus, den 3. maj 2017.

Med venlig hilsen

Søren Bo Andersen, sba@geolsba.dk

Tidl. geologisk konservator, palæontolog

Tidl. Geoscience, Aarhus Universitet